

QUÈ CAL SABER?

HOMÒFONS EN LA TERMINOLOGIA CIENTÍFICA¹

Dos mots són **homòfons** quan són parcialment **homònims**, en el sentit que tenen el mateix so però una grafia diferent. En el llenguatge quotidià i no específic n'apareixen sovint, però els parlants disposem de tot un seguit d'**informacions extralingüístiques** que ens permeten destriar el significat adient. En el llenguatge científic, però, el sentit d'una frase pot estar determinat per termes molt específics i amb un significat molt concret. Hi ha **homofonies** que només es donen en el català oriental, que pronuncia d'una manera similar algunes vocals. Vegem-ne uns quants exemples a continuació.

axó *m.* Prolongació citoplasmàtica de la neurona que arrenca del pol oposat a les dendrites i que transmet l'impuls nerviós.

exó *m.* Cadascuna de les porcions dels gens dels eucariotes que és transcrita i traduïda.

aferent *adj.* Que porta endins.

eferent *adj.* Que porta enfora.

aspirar *v. tr.* Atreure als pulmons (l'aire exterior, un gas, una substància difosa en l'aire).

espirar *v. intr.* Extreure aire dels pulmons.

astènia *f.* Fatiga, cansament, feblesa, esgotament.

estènia *f.* To vital, activitat orgànica.

holòtric -a *adj.* Que està recobert de cilis o pèls.

ulòtric -a *adj.* Que té els cabells crespats, com és el cas de persones de certes ètnies del grup melanoderm.

porina *f.* Proteïna que es troba a la membrana externa de la paret dels bacteris gramnegatius, que permet que molècules polars puguin travessar la membrana i entrar dins la cèl·lula.

purina *f.* Compost heterocíclic d'estructura bicíclica consistent en un anell de pirimidina unit per un costat a un imidazole. Té la fórmula $C_5H_4N_4$. En són exemples l'adenina i la guanina, que formen part dels **àcids nucleics** (noteu l'absència de l'accent gràfic en aquest darrer mot).

porisma *m.* En matemàtiques, corollari o conjunt de corollaris d'una proposició.

purisme *m.* Qualitat de purista.

1. Agraïm la informació rebuda de Ricard Roca i Pascual, de Xàtiva, per a la preparació d'aquest full.